Sprawa C-104/10

Patrick Kelly

przeciwko

National University of Ireland (University College, Dublin)

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym
złożony przez High Court (Irlandia)]

Dyrektywy 76/207/EWG, 97/80/WE i 2002/73/WE — Dostęp to kształcenia zawodowego — Zasada równego traktowania kobiet i mężczyzn — Odrzucenie kandydatury — Dostęp kandydata ubiegającego się o kształcenie zawodowe do informacji dotyczących kwalifikacji innych kandydatów

Wyrok Trybunału (druga izba) z dnia 21 lipca 2011 r. . . . . I - 6817

Streszczenie wyroku

1. *Polityka społeczna — Pracownicy płci męskiej i pracownicy płci żeńskiej — Dostęp do zatrudnienia i warunki pracy — Równość traktowania — Ciężar dowodu w sprawach dyskryminacji*

   (dyrektywa Rady 97/80, art. 4 ust. 1)

2. *Polityka społeczna — Pracownicy płci męskiej i pracownicy płci żeńskiej — Dostęp do zatrudnienia i warunki pracy — Równość traktowania*

   (dyrektywa 2002/73 Parlamentu Europejskiego i Rady, art. 1 pkt 3; dyrektywa Rady 76/207, art. 4)

3. Polityka społeczna — Pracownicy płci męskiej i pracownicy płci żeńskiej — Dostęp do zatrudnienia i warunki pracy — Równość traktowania — Ciężar dowodu w sprawach dyskryminacji

(dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady: 95/46; 2002/58; dyrektywa Rady 97/80)

4. Pytania prejudycjalne — Wystąpienie do Trybunału — Obowiązek odesłania prejudycjalnego

(art. 267 ust. 3 TFUE)

1. Wykładni art. 4 ust. 1 dyrektywy 97/80 dotyczącej ciężaru dowodu w sprawach dyskryminacji ze względu na płeć należy dokonywać w ten sposób, że nie uprawnia on kandydata ubiegającego się o kształcenie zawodowe, który uważa, że odmówiono mu dostępu do takiego kształcenia z uwagi na nieprzestrzeganie zasady równego traktowania, do uzyskania informacji posiadanych przez organizatora rzeczonego kształcenia dotyczących kwalifikacji innych kandydatów ubiegających się o takie kształcenie, tak aby był on w stanie przedstawić zgodnie z omawianym przepisem „fakty, z których można domniemywać istnienie bezpośredniej lub pośredniej dyskryminacji".

   Nie można jednak wykluczyć, że odmówienie przez stronę pozwaną dostępu do informacji w kontekście przedstawiania takich faktów może zagrozić realizacji celu wytyczonego przez omawianą dyrektywę, a tym samym pozbawić zwłaszcza art. 4 ust. 1 tejże dyrektywy jego skuteczności (effet utile) czego sprawdzenie należy do sądu krajowego.

   (por. pkt 38, 39; pkt 1 sentencji)

2. Wykładni art. 4 dyrektywy 76/207 w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn w zakresie dostępu do zatrudnienia, kształcenia i awansu zawodowego oraz warunków pracy lub art. 1 pkt 3 dyrektywy 2002/73 zmieniającej dyrektywę 76/207 należy dokonywać w ten sposób, że nie uprawniają one kandydata ubiegającego się o kształcenie zawodowe do uzyskania informacji posiadanych przez organizatora rzeczonego kształcenia dotyczących kwalifikacji innych kandydatów na takie studia ani dlatego że

kandydat ten uważa, iż nie miał dostępu do rzeczonego kształcenia „na podstawie takich samych kryteriów" jak inni kandydaci oraz stał się przedmiotem dyskryminacji ze względu na płeć, o której mowa w tymże art. 4, ani dlatego że kandydat ten twierdzi, że stał się przedmiotem dyskryminacji ze względu na płeć, o której mowa w omawianym art. 1 pkt 3 jeżeli chodzi o dostęp do tego kształcenia zawodowego.

(por. pkt 48; pkt 2 sentencji)

3. W przypadku gdy kandydat ubiegający się kształcenie zawodowe może powołać się na dyrektywę 97/80 dotyczącą ciężaru dowodu w sprawach dyskryminacji ze względu na płeć, aby uzyskać informacje będące w posiadaniu organizatora tego kształcenia dotyczące kwalifikacji innych ubiegających się o to kształcenie kandydatów, na to prawo dostępu mogą mieć wpływ normy prawa Unii dotyczące poufności.

Dokonując oceny czy odmowa informacji od strony pozwanej, w ramach ustalania faktów z których można domniemywać istnienia dyskryminacji może zagrozić realizacji celu wytyczonego przez dyrektywę 97/80, a tym samym pozbawić zwłaszcza art. 4 ust. 1 tej dyrektywy jego skuteczności (effet utile), sądy krajowe lub inne kompetentne organy winny zatem wziąć pod uwagę reguły dotyczące poufności wynikające z takich aktów prawa Unii jak dyrektywa 95/46 w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych i dyrektywa 2002/58 dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej). Ochrona danych osobowych jest również przewidziana w art. 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

(por. pkt 54–56; pkt 3 sentencji)

4. Obowiązek przewidziany w art. 267 ust. 3 TFUE nie ulega zmianie w zależności od tego, czy w danym państwie członkowskim funkcjonuje kontradyktoryjny, czy też inkwizycyjny system prawa.

Artykuł 267 TFUE upoważnia, a w niektórych przypadkach zobowiązuje, sądy krajowe do wystąpienia z odesłaniem prejudycjalnym, gdy sąd stwierdzi bądź to z urzędu, bądź to na wniosek stron, że do meritum sprawy zalicza się kwestia wchodząca w zakres akapitu pierwszego tego postanowienia. Wynika z tego, że sądy krajowe mają jak najszersze możliwości jeśli chodzi o wystąpienie do Trybunału, jeśli uznają, że w zawisłej przed

nimi sprawie pojawiły się pytania związane z wykładnią lub oceną przepisów prawa Unii wymagające rozstrzygnięcia z ich strony.

Ponadto odesłanie prejudycjalne opiera się na dialogu pomiędzy sądami, którego podjęcie zależy wyłącznie od dokonanej przez sąd krajowy oceny istotnego znaczenia i konieczności takiego odesłania Zatem o ile do sądu krajowego należy ocena, czy aby rozstrzygnąć zawisły przed nim spór, zachodzi potrzeba dokonania wykładni normy prawa Unii, zgodnie z przewidzianym w art. 267 TFUE mechanizmem proceduralnym, o tyle do tego właśnie sądu krajowego należy zadecydowanie, w jaki sposób pytania te powinny zostać sformułowane. O ile rzeczony sąd może wezwać strony toczącego się przed nim sporu do przedstawienia ich sugestii co do tego, jak pytania prejudycjalne mogą zostać ostatecznie sformułowane, o tyle nie zmienia to faktu, że to na nim jedynym spoczywa obowiązek podjęcia ostatecznej decyzji w kwestii zarówno formy, jak i treści tych pytań.

(por. pkt 61, 63–66; pkt 4 sentencji)